

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Kristina Eriksson

Datum 2014-10-20

Dnr KS 2013/0103-410

Till Kommunstyrelsen

Redovisning av uppdrag att initiera en el-bilpark i kommunen

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

Uppdraget att initiera en el-bilpark i kommunen avslutas och en fordonsansvarig utses.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2012-11-26 § 195 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att initiera en el-bilpark i kommunen. Uppdraget gavs vidare till miljöstrategen av kommunens ledningsgrupp 2013-06-18.

Förvaltningens slutsatser

Uppdraget har gett oss erfarenheter som är värdefulla inför ett fortsatt arbete med att införa fordon med förnyelsebara bränslen. Det har också blivit tydligt att ansvaret för våra fordon och tjänsteresor behöver samlas så att behovet av fordon och resor kan bedömas och följas upp.

Bilaga

1. Slutrapport

Kent Gullberg
Samhällsbyggnadschef

Viveka Larsson
Plan- och exploateringschef

Uppdraget att initiera en el-bilpark i kommunen

Slutrapport

Projektbeställare tf kommundirektör

Sören Karlsson

Projektledare Kristina Eriksson

Datum 2014-10-08

1. Uppdraget

Kommunfullmäktige beslutade 2012-11-26, § 195 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att initiera en el-bilpark för kommun. Uppdraget lämnades vidare av tf kommundirektör Sören Karlsson till miljöstrategen på ledningsgruppsmötet 2013-06-18. Ärende KS 2013/0103.

2. Genomförande av utredning

I samarbete med samhällsbyggnadschefen, upphandlingsenheten, serviceenheten, ekonomienheten och Armada har olika alternativ för att tillhandahålla en elbil undersökts. De givna förutsättningarna för uppdraget var att börja med en bil, att om möjligt koppla den till befintligt bokningssystem samt att placera den vid Alceahuset.

2.1 Vilka har behov av en el-bil?

Kommunen har ett antal leasade bilar kopplande till vissa verksamheter samt en gemensam bilpool vid Alceahuset, där bilar bokas efter behov. Några verksamheter äger egna bilar t ex gruppboenden och sport- och friluftsenheten. En elbil passar bäst för kortare, planerade tjänsteresor. Bilen har dessutom ett symbolvärde när vi är ute och representerar kommunen.

Bygglovsenheten och väg- och trafikenheten hade tidigare framfört att det fanns ett behov flera bilar. Vintern 2012-2013 fick därför samhällsbyggnadsförvaltningen möjlighet att under två veckor utan kostnad testa en elbil, Nissan Leaf. Det uppstod en del svårigheter med laddning och räckvidd under försöksperioden. Det var ordentlig vinter med kallt väder och snö vilket gjorde att laddningen snabbt tog slut samt att laddning via ett befintligt motorvärmarruttag inte var tillräckligt. Någon undersökning av behovet i övrigt har inte gjorts inom uppdraget.

2.2 Egen bil eller leasad?

Kommunen har som policy att öka antalet leasade bilar och successivt sälja av ägda bilar. För verksamheter med ett varierande behov av tjänstebil finns elalternativen att långtidshyra eller använda bilpoolen. Genom att upphandla bra leasingavtal och avtal med bilpoolen kan kommunen ha nya, säkra bilar med senaste miljöbilsdefinitionen i sin verksamhet.

2.3 Budget och upphandling

Uppdraget hade inte någon tydlig finansiering. De ekonomiska alternativen att köpa in och äga en elbil, långtidsleasa eller låta bilen ingå i bilpoolen undersöktes inom uppdraget. Andrahandsvärdet för elbilar är lågt då tekniken ständigt utvecklas. Det är fortfarande relativt få leverantörer som kan erbjuda en ren el-bil för leasing till en rimlig kostnad. Då vi samtidigt slutförde upphandlingen av en ny leverantör för bilpoolen valdes alternativet att låta elbilen ingå i bilpoolen och att kostnaden skulle fördelas inom ramen för det systemet. Då kan också befintligt bokningssystem användas.

Införandet av elbil har ökat den rörliga kostnaden för bilpoolen något. En tillkommande fast kostnad på 100 000 kr per år ligger nu på serviceenheten, utan tillskott i budget. En engångskostnad för att anlägga en laddstolpe på personalparkeringen vid Alceahuset har tagits separat av Samhällsbyggnadsförvaltningens budget. Kostnader för utredning inom uppdraget har finansierats av energieffektiviseringsstödet som kommunen får från Energimyndigheten. Driftkostnaden för elbilen är låg jämfört med andra bilar och en fördel som många elbilsägare framför är också att slippa tidsatgången för att åka och tanka.

2.4 Bilansvaret

Det är först under 2011, inom ramen för arbetet med energieffektiviseringsstödet, som kommunen har fått en helhetsbild över alla bilar och tjänsteresor som förekommer inom kommunens verksamhet inklusive bolagen. De sammanlagda kostnaderna för tjänstebilar och tjänsteresor inom kommunens förvaltningar och bolag uppgår till knappt fyra miljoner kronor. Ansvar för beslut om tjänsteresor och tillgång till bilar ligger hos respektive verksamhet. Det finns idag ingen policy eller riktlinje för transporter och tjänsteresor, som är styrande eller som ställer krav på uppföljning av resekostnader separat.

Genom att utse en fordonsansvarig inom kommunen kan transportbehov, kostnader, tillgänglighet, miljö- säkerhet- och funktionskrav samordnas. I förslaget till resepolicy finns verktyg för att bedöma transportbehovet, följa upp och styra mot minskad klimatpåverkan och också minskade kostnader.

3. Erfarenheter

Bilen och laddstolpe fanns på plats och klara för användning i januari 2014. Genom uppdraget har vi fått positiv uppmärksamhet kring kommunförvaltningens första elbil i lokaltidningen och internt. Bilen används och fungerar som en del av bilpoolen. Serviceenheten har arbetat en del med att introducera bilen och instruera i handhavandet. Det finns fortfarande en viss osäkerhet kring hur bilen kan användas och hur långt laddningen räcker.

Uppdraget var inte finansierat och ansvaret för fordonsfrågor är inte fördelat vilket förlängde genomförandetiden. För att framgångsrikt genomföra likande åtgärder behövs ett tydligt formulerat uppdrag med fördelat ansvar och budget. Kunskapen om vilken typ av anläggning som behövdes för laddning fanns inte internt och därför tog även den åtgärden förhållandevis lång tid att genomföra.

Kommunens personbilstranporter står endast för en liten del av den klimatpåverkan som finns inom kommunen som geografiskt område. I Alceahuset har vi genom Armada tillgång till garanterad grön och fossilfri el från vindkraft.

I EU:s energieffektiviseringsdirektiv och de föreskrifter som hör till införandet av direktivet i Sverige talas det tydligt om att offentlig verksamhet ska vara föregångare och visa vägen i omställningen till energieffektiva och fossilfria transporter. Ett första steg är nu taget, för att införa fossilfribränslefria tjänsteresor med en bil i Österåker. Detta kan, efter utvärdering, vara ett underlag för beslut om flera fossilbränslefria fordon. Det bör också byggas ut möjlighet att laddning elbil/plug-in hybrid på personalparkeringen och besöksparkeringen vid Alceahuset.